

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/25/2018
Identifikačné číslo spisu:	1304125653
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1304125653.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne M. F., narodenej XX. XX. XXXX, bývajúcej v A., F., zastúpenej JUDr. Martinom Tomasom, advokátom so sídlom v Poprade, Ul. 1. mája 216/7, proti žalovanej W. O., narodenej X. XX. XXXX, bývajúcej v N., N., zastúpenej JUDr. Martou Sústrikovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Kresánkova 1, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 4C/690/2008, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2016, sp. zn. 8Co/233/2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2016 sp. zn. 8Co/233/2016 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej v záhlaví označeným uznesením odmietol odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) z 27. augusta 2015 č. k. 4C/690/2008-224, ktorým prvoinštančný súd určil, že napadnutá kúpna zmluva je voči žalobkyni právne neúčinná. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Uviedol, že zásielka s napadnutým rozsudkom bola žalovanej po prvom neúspešnom pokuse o doručenie, ku ktorému došlo 8. 10. 2015, uložená na pošte 12. 10. 2015, keď ani opakovaný pokus o doručenie uskutočnený v tento deň nebol úspešný. Pretože žalovaná si zásielku počas jej uloženia na pošte (do 30. októbra 2015) nevyzdvihla, dňa 3. 11. 2015 bola zásielka vrátená prvoinštančnému súdu. Podľa odvolacieho súdu tak nastali v zmysle vtedy účinného ustanovenia § 47 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“ alebo „Občiansky súdny poriadok“) účinky doručenia zásielky a to dňom 3. 11. 2015. Lehota na podanie odvolania začala žalovanej plynúť odo dňa nasledujúceho po tomto dni a uplynula dňom 18. 11. 2015 (streda - riadny pracovný deň). V mene žalovanej bolo odvolanie podané na pošte dňa 30. 3. 2016, teda oneskorene. Odvolací súd mal pritom za to, že žalovaná v odvolaní nepreukázala skutočnosť, že sa na adrese doručovania písomnosti v rozhodujúcom čase nezdržovala.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“). Žiadala, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie

odôvodnila dovolacím dôvodom uvedeným v § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) a spočívajúcim v tom, že odvolací súd nesprávne odmietol jej odvolanie proti rozsudku prvoinštančného súdu. Dovolateľka namietala, že uvedený rozsudok jej nebol správne doručený. Prvoinštančný súd, postupujúci pri doručovaní rozsudku podľa vtedy účinných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku totiž využil inštitút náhradného doručovania podľa § 47 ods. 2 O. s. p. napriek tomu, že na to neboli splnené zákonné podmienky. Rozsudok jej súd doručoval na adresu N. v N.. Dovolateľka, ako už uviedla aj v odvolacom konaní, sa v rozhodujúcom období na uvedenej adrese nezdržiavala. Zo zdravotných dôvodov sa od júna do decembra 2015 zdržiavala u švagriny v Obci A., čo preukazovala priložením čestného vyhlásenia jej švagriny p. V. O. a lekárskeho potvrdenia o zlomenine ruky. Súd mal podľa názoru dovolateľky pred použitím fikcie doručenia zistiť aj skutočnosť, či sa žalovaná v mieste doručenia skutočne zdržovala, čo však opomenul a zároveň táto podmienka pre uplatnenie náhradného doručovania splnená nebola.

3. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žiadala dovolanie zamietnuť.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 C. s. p., potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočností vád uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

6. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Pod porušením práva na spravodlivý súdny proces z hľadiska § 420 písm. f) C. s. p. treba rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým súd zasiahol do ústavou, resp. Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd garantovaných práv dovolateľa, v dôsledku čoho bolo dovolateľovi znemožnené domáhať sa práva na súdnu ochranu prostriedkami, ktoré mu zákon priznáva. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia by mohla byť daná aj v prípade rozhodnutia súdu o odmietnutí odvolania, ak by pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

8. Keďže rozsudok prvoinštančného súdu bol žalovanej doručovaný v čase účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, bolo potrebné posudzovať splnenie podmienok pre nadobudnutie účinkov doručenia podľa tohto právneho predpisu.

9. Podľa § 47 ods. 2 O. s. p. ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku počas jej uloženia nevyzdvihne, považuje sa deň, keď bola zásielka vrátená súdu, za deň doručenia, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

10. Zákonná konštrukcia umožňujúca náhradné doručovanie v zmysle citovaného ustanovenia § 47 ods. 2 O. s. p. vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t. j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia. Aj keď tento pojem nie je výslovne definovaný, zjavne sa jedná o miesto, kde by adresát mohol byť v rozhodnej dobe doručovateľom zastihnutý, a to buď priamo, alebo aspoň prostredníctvom upovedomenia o uložení zásielky, ak bolo urobené vhodným spôsobom.

11. Pri doručovaní poštou sa miesto, deň a spôsob doručenia preukazuje zásadne doručenkou, ktorú pošta vracia späť odosielateľovi (odosielajúcemu súdu). Príslušnou poštou vystavená doručenka zachytávajúca postup pri doručení, vrátane údajov vyžadovaných ustanovením § 47 ods. 2 O. s. p., potvrdzuje to, čo je v nej uvedené, pričom v zmysle ustanovenia § 45 ods. 2 O. s. p. údaje uvedené na doručenke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak. Tento dôsledok však môže nastať len vo vzťahu k tomu, čo je na doručenke skutočne uvedené. Pokiaľ doručenka neobsahuje údaj, že sa adresát v mieste doručenia zdržoval, nie je osvedčené, či táto podmienka náhradného doručenia je splnená. V takomto prípade je povinnosťou súdu vykonať šetrenie na zistenie jej splnenia, pričom nie je povinnosťou strany sporu, ktorej bolo doručované, navrhnuť dôkazy na preukázanie svojho prípadného tvrdenia, že sa v čase doručovania v mieste doručenia nezdržovala (strana sporu nemá povinnosť preukazovať opak toho, čo nie je uvedené na doručenke, teda o čom neplatí predpoklad pravdivosti). Záver súdu o účinnom náhradnom doručení je možný, len ak je zistené, že adresát sa v mieste doručenia v čase doručovania zdržoval a mal tak reálnu možnosť dozvedieť sa, že bude vykonaný opätovný pokus o doručenie v deň a hodinu uvedenú v oznámení doručovateľa.

12. V preskúmvanej veci je z obsahu doručanky založenej v spise na č. l. 233 zrejmé, že obsahuje len údaje o tom, že prvý neúspešný pokus o doručenie dovolateľke s výzvou o opakované doručenie bol vykonaný dňa 8. 10. 2015, opakované doručenie bolo vykonané 12. 10. 2015 a zásielka bola uložená na pošte 12. 10. 2015. Okolnosť, že sa v mieste doručenia dňa 8. 10. 2015 zdržovala, doručenka nepotvrdzuje, pretože žiaden takýto údaj na nej uvedený nie je (doručenka neobsahuje predtlač so slovami „hoci sa v mieste doručenia zdržuje“). Za týchto okolností bolo povinnosťou odvolacieho súdu vykonať (prípadne aj prostredníctvom súdu prvého stupňa) šetrenie na zistenie tejto okolnosti. Odvolací súd takto sám nepostupoval a z dôkazov predložených dovolateľkou spolu s odvolaním navyše vyvodil nesprávny záver o tom, že sa dovolateľka v čase doručovania v mieste doručovania zdržiavala. Podľa názoru odvolacieho súdu z výsledkov vykonaného šetrenia (písomnosťami predloženými dovolateľkou na preukázanie jej tvrdenia, že sa v mieste doručovania nezdržovala) takýto záver v žiadnych súvislostiach nevyplýva a pokiaľ v súčasnej dobe už uvedenú okolnosť nemožno zistiť, neprichádza uplatnenie fikcie doručenia do úvahy.

13. V preskúmvanej veci tak došlo podľa názoru odvolacieho súdu postupom odvolacieho súdu k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. Táto vada spočíva v nesprávnom postupe, resp. rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie dovolateľky napriek tomu, že na takéto rozhodnutie neboli splnené zákonné podmienky. Tým odvolací súd znemožnil dovolateľke uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

14. Dovolací súd preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C. s. p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

15. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania týkajúceho sa dovolania proti tomuto (zrušenému) uzneseniu krajského súdu (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.